

Val '94

Nú skal fólkið bjargast

» - Tung tók eru tikin hetta valskeiðið. - Tók, sum hava kostað samfelagnum nógv. Men nú mugu vit til at hugsa meira um tað menniskjansliga - og brúka tíð og orku upp á at tryggja fólkinum eina framtíð,« skrivar Eiríkur Lindenskov vaeðni Javnaðarfloksins í Suðurstreymi m. a.:

Eitt hitt størsta málið, sum komandi lögting skal arbeiða við, verður arbeiðsloysið. Fyrst og fremst fer hetta at snúgv seg um at bota arbeiðsloysisskipanina, soleiðis at tey arbeiðstøku fáa mannsmulig kor at liva undir.

Sjálvandi hevði besta loysnin verið at skapt fleiri arbeiðspláss - tí tað er tað einasta, ið kann lekja samfelagið. Men hóast vit hava sum grund-sjónarmið,

• at arbeiði skal vera til øll

- at hetta er ein manna-rættur
- og at vit ikki skulu brúka arbeiðsloysi sum búskaparligt amboð -
- so sleppa vit ikki undan tí veruleika, at vit koma at dragast við arbeiðsloysi í eina tíð fram yvir.

Eggja til nýhugsan

Vit hava fleiri ferðir nevnt, at møguleikar eru í arbeiðsloysisskipanini at stuðla arbeiðsskapandi tiltøkum. Hetta kann gerast við at ALS stuðlar ávísam atlanum, við t. d. at gjalda

ein part av tímalønini í ávíst tíðarskeið.

Sjálvandi skulu slík tiltøk verða sera væl umhugsad, og nakrar treytir mugu vera:

- tey mugu ikki vera kappingaravlagandi
- tey skulu gerast við vinningi fyrri eyga
- og tey mugu gerast á sjálvbodnum grundarlag

Tað er av stórum týðningi, at vit kunnu eggja virkisfýsnum fólki at fara undir nýhugsan. Fólkið hava ikki pengar til hetta í dag - tí eiga vit at leggja stóran dent á at skapa karmarnar.

Vit skulu eisini minnst til, at fáa vit onkra framleiðslu í gongd, eitt nú úr alternativum fiskasløgum, so hevur hetta so nógv arðar vinnuvegir við sær, t. d. innan sølu, pakning, eftirlit og fígging.

Almenna tryggja ALS

Hóast arbeiðsloysið er ein samfelagstrupulleiki, so var arbeiðsloysistryggingin eitt mál millum partarnar á arbeiðsmarknaðinum. Hetta var eitt ynski frá bæði arbeiðsgevarum og frá fækkeløgum.

Men nú - tá fimti hvør okkara ikki hevur arbeiði, so mugu vit ásanna, at arbeiðsloysistryggingin er ein samfelagsuppgáva. Tí vilja vit, at tað almenna skal aktivt taka lut í skipanini og tryggja at pengar altíð eru til útgjaldið.

Fólk skulu altíð hava eina upphædd, sum tey kunnu liva við.

Málið hjá okkum er:

- at rullandi útgjaldið skal burtur
- at útgjaldið verður hækkað úr teimum núverandi 67% upp í 90% av arbeiðaralønini

- og at tíðin, fólk kunnu vera í skipanini, verður longd.

Farloyvisskipan selast á stovni

Ein døpur avleiðing av kreppuni er fólkaflýtingin. Henda rakar serliga unga ættarliðið, sum í framtíðini skal gerast grundstul-in undir samfelagnum.

Fólkaflýtingin skal steddast! - Vit kunnu ikki biða við hesum, tí tey, ið eftir vera, fara ikki at megna at halda samfelagnum uppi.

Tí er tað so umráðandi, at vit skapa øllum menniskju góðar umstøður her á landi, hóast arbeiðsloysi.

Í øðrum londum, har tey hava stríðst við arbeiðsloysi í mannaminni, verður arbeiðsloysið brúkt sum eitt búskaparligt amboð. Har verður roknað við einum ávísam parti av arbeiðsleysum, og so verður politiska kósir lögð út frá hesum.

Men vit eiga at læra av teirra mistøkum. Okkum nýtist ikki at fara um ána eftir vatni.

Vit skulu tí brúka orku upp á at gera skipanir, sum bíta arbeiði og arbeiðsloysi javnari millum fólkið.

Hetta er gjørligt, men ein grundleggjandi treyt er sjálvsagt, at hetta verður á sjálvbodnum grundarlag - solidariteturin má vera drivmegin.

Tí fara vit at arbeiða fyrri, at ein farloyvisskipan verður sett á stovn. Henda skipan skal gera tað møgult hjá fólki at fara í farloyvi í longri ella styttri tíð. Hetta kann sjálvandi ikki vera við lön, men við hægstu veiting frá ALS.

Eiríkur Lindenskov: Vit skulu gera skipanir, sum bíta arbeiði og arbeiðsloysi javnari millum fólkið.

Meðan fólk eru í farloyvi, skal so onkur annar røkja starvið.

Ein slík skipan hevur við sær, at summi fáa meiri tíð heima, spara dagstovnapláss, ferðaútreiðslur o. s. fr. Samstundis sleppa fleiri inn á arbeiðsmarknaðin.

Útflutningurin økjað - marknaðurin greiðast

Hetta fer sjálvandi at krevja, at hitt almenna skal nýta nógvur pengar til skipanina. Flestu flokkar vísa í hesum sambandi á, at vit mugu hava eina betri avtalu við danir. - Tað skulu vit sjálvandi, men tað er ikki bjargingin.

Bjargingin er, at vit økja um útflutningin. Vit mugu fáa meira burtur úr okkara rávör, og vit mugu fáa greiðari marknaðarviðurskipti. - Hetta verða stórmál hjá komandi samgongu at loysa, og vilja vit vera við til at taka neyðug- u stigini.

Nú skal fólkið bjargast

Eysað er eisini, at tað

verður eitt sindur lættari hjá eini komandi samgongu at leggja politikkinn til rættis. Nú kenna vit út-litini, og tung tøk eru tikin - Fiskavirking, uttanlands-skuldin umfíggað, bankarnir bjargaðir o. s. fr.

Hetta eru tøk, sum hava kostað samfelagnum nógv. Men vit skulu eisini hugsa um tað menniskjansliga - og brúka orku upp á at tryggja fólkinum eina framtíð. Tí skulu eisini finna eina loysn á

- arbeiðsbýtinum
- fólkaflýtingini
- og á sethúsaskuldini

Endamálið hjá okkum er at skapa eitt rættvísari samfelag, har virðini vera bytt javnari millum fólkið.

Eiríkur Lindenskov
væðni
Javnaðarfloksins í
Suðurstreymoy

ALS skal broytast

Fyri at bota um viðurskiptini hjá teimum arbeiðstøku seta vit okkum hesi mál:

- at rullandi útgjaldið skal burtur
- at útgjaldið verður hækkað úr teimum núverandi 67% upp í 90% av arbeiðaralønini
- at tíðin, fólk kunnu vera í skipanini, verður longd.
- og at tað almenna verður við til at gjalda skipanina

Arbeiðsskapandi tiltøk stuðlast

ALS skal stuðla arbeiðsskapandi virksemini. Hetta kann gerast við at skipanin letur part av tímalønini sum stuðul til nýskapandi tiltøk.

Men vit mugu seta slíkum tiltøkum treytir:

- tey mugu ikki vera kappingaravlagandi
- tey skulu gerast við vinningi fyrri eyga
- og tey mugu gerast á sjálvbodnum grundarlag.

